

65/2004. (IV. 27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet

a természetes ásványvíz, a forrásvíz, az ivóvíz, az ásványi anyaggal dúsított ivóvíz és az ízesített víz palackozásának és forgalomba hozatalának szabályairól

Az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény 20. §-a (3) bekezdésének *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeljük el:

Általános rendelkezések

1. § (1) E rendelet előírásait a palackozásra és élelmiszerként emberi fogyasztásra kerülő természetes ásványvíz, forrásvíz, ivóvíz, valamint a dúsított, ízesített, vagy dúsított és ízesített víz előállítására és forgalomba hozatalára kell alkalmazni.

(2) E rendeletet nem kell alkalmazni

a) azokra a vizekre, amelyek a természetes gyógytényezőkről szóló 74/1999. (XII. 25.) EüM rendelet szerint gyógyvíznek minősülnek,

b) azokra a természetes ásványvizekre, amelyeket a vízkivételi helynél palackozás nélkül fogyasztanak vagy a fenti rendelet szerinti gyógyfürdőkben, klíma-gyógyintézetekben gyógyító célra használnak, valamint

c)

2. § E rendelet alkalmazásában:

a) *természetes ásványvíz:* természetes állapotában emberi fogyasztásra szánt, a 3. § szerint hivatalosan elismert víz, amely

1. védett, felszín alatti vízáadó rétegből - egy vagy több természetes vagy mesterségesen feltárt forrásból vagy kútból - származik,
2. eredendően szennyeződésmentes,
3. ásványianyag- és nyomelem-tartalma, valamint egyéb összetevőinek következtében egészségügyi szempontból előnyös tulajdonságokkal rendelkezik, és egyértelműen megkülönböztethető az ivóvíztől,
4. összetétele és hőmérséklete közel állandó, vagy a természetes ingadozás határain belül van,
5. az *1. számú mellékletben* felsorolt összetevőinek mennyisége palackozáskor nem haladja meg az ott megengedett határértékeket,
6. mikrobiológiai szempontból megfelel az 5. § előírásainak;

b) *forrásvíz:* természetes állapotában emberi fogyasztásra szánt víz, amely megfelel a 10. § előírásainak;

c) *ivóvíz*: emberi fogyasztásra szánt víz, amely megfelel az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet előírásainak,

d) *szikvíz*: olyan szén-dioxiddal dúsított ivóvíz, amelyet szifonfejes palackban hoznak forgalomba;

e) *dúsított, ízesített, vagy dúsított és ízesített víz*: emberi fogyasztásra szánt víz, amelyet természetes ásványvíz, forrásvíz vagy ivóvíz

- dúsításával,

- ízesítésével, vagy

- dúsításával és ízesítésével

állítanak elő.

f)

Természetes ásványvíz

3. § (1) Magyarországon természetes ásványvíz megnevezéssel csak hivatalosan elismert víz hozható forgalomba.

(2) A víz természetes ásványvízként való elismerését kérelemre az Országos Tisztifőorvosi Hivatal Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatósága (a továbbiakban: OGYFI) végzi.

(3) Az Európai Unió tagállamaiban (a továbbiakban: tagállamok) hivatalosan elismert természetes ásványvíz Magyarországon az OGYFI elismerése nélkül forgalomba hozható.

(4) Az elismerés feltételei:

a) a víz - az e rendelet szerint esetlegesen engedélyezett kezelés után - kémiai és mikrobiológiai jellemzői alapján megfelel az 1. számú mellékletben és az 5. §-ban foglalt követelményeknek,

b) a víz jellemző tulajdonságait a 2. számú melléklet szerint megállapították, és azok megfelelnek a 2. §-ban foglaltaknak.

(5) Az elismerés iránti kérelemhez csatolni kell a 3. számú melléklet szerinti engedélyeket és dokumentumokat.

(6) A harmadik országban kinyert természetes ásványvizet az OGYFI akkor ismeri el, ha a kérelmező benyújtotta a harmadik országban hatáskörrel rendelkező hatóság igazolását arról, hogy a természetes ásványvíz megfelel a (4) bekezdésben előírt követelményeknek, és a harmadik ország rendszeresen ellenőrzi a 6. §-ban foglalt előírások betartását.

(7) A (6) bekezdés szerinti elismerés öt évre szól. Az elismerést az OGYFI az elismerési eljárás megismétlése nélkül kérelemre további öt évre meghosszabbítja, amennyiben a kérelmező az elismerési idő lejártá előtt a (6) bekezdés szerinti igazolást ismételtelen beszerzi és benyújtja.

(8) A természetes ásványvíz elismerését, illetve az elismerés visszavonását a természetes ásványvíz nevének, a forrás, illetve a kút nevének (jelének), a vízkivételi hely nevének és az országos kútataszteri számának megjelölésével az OGYFI az Egészségügyi Minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi.

(9) Az OGYFI az elismerésről, illetve az elismerés visszavonásáról 15 napon belül tájékoztatja a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumot (a továbbiakban: minisztérium). A minisztérium tájékoztatja az Európai Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) az elismerés megadásáról vagy visszavonásáról. A tagállamokban elismert természetes ásványvizek listája az Európai Unió Hivatalos Lapjában kerül közzétételre.

4. § (1) A természetes ásványvíz kizárólag a következő kezelési eljárásoknak vethető alá:

a) a nem stabil elemeknek, a vas- és kénvegyületeknek szűréssel vagy ülepítéssel (dekantálással) történő kiválasztása, amelyet esetlegesen előzetesen oxigénnel való telítéssel lehet elősegíteni, feltéve, hogy a kezelés nem változtatja meg a víz összetételét, jellegzetes tulajdonságait meghatározó összetevőit,

b) a vas-, mangán- és kénvegyületek, valamint az arzén kiválasztása a természetes ásványvizekből ózonnal dúsított levegőt felhasználó kezelési eljárással,

c) az *a)* és a *b)* pontokban meghatározott alkotóelemektől eltérő, egyéb nemkívánatos alkotóelemek kiválasztása,

d) a szabad szén-dioxid, kizárólag fizikai módon történő teljes vagy részleges eltávolítása.

(2) A természetes ásványvizek ózonnal dúsított levegőt alkalmazó, az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti kezelését előzetesen, kérelemre az előállítás helye szerint illetékes megyei (fővárosi) állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás (a továbbiakban: Állomás) engedélyezi. Az Állomás megvizsgálja, hogy

a) az ilyen kezelés alkalmazását a víz összetétele (vas-, mangán-, kén- és arzéntartalom vonatkozásában) indokolja,

b) az üzemeltető minden szükséges lépést megtesz annak garantálására, hogy a kezelés hatásos és biztonságos legyen, és hozzájárul a kezelés Állomás általi vizsgálatához.

(3) A természetes ásványvizek ózonnal dúsított levegőt alkalmazó kezelése a következő feltételek fennállta esetén lehetséges:

a) a természetes ásványvizek fizikai-kémiai összetétele lényeges összetevőit tekintve a kezelés hatására nem módosulhat,

b) a kezelést megelőzően a természetes ásványvíznek meg kell felelnie az 5. § (1) és (2) bekezdésében foglalt mikrobiológiai követelményeknek,

c) a kezelés után a vízben maradt anyagok mennyisége nem lehet több, mint amennyit a *4. számú melléklet* megenged, illetve a kezelés nem eredményezheti olyan anyagok képződését, amelyek veszélyt jelenthetnek az emberi egészségre.

(4) Az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti kezelést az Állomás engedélyezi, ha

a) a kezelés alkalmazását a víz összetétele indokolja, és

b) az üzemeltető garantálja a kezelés hatását és biztonságát, valamint hozzájárul ahhoz, hogy az Állomás a kezelést folyamatosan ellenőrizze.

(5) Az Állomás az (1) bekezdés c) pontja szerinti kezelést a Bizottság hozzájárulása alapján engedélyezi. Az alkalmazni kívánt kezelés leírását a minisztérium továbbítja a Bizottság felé.

(6) A kezelést megelőzően a természetes ásványvíznek meg kell felelnie az 5. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott mikrobiológiai követelményeknek. A kezelés nem változtathatja meg a víz összetételét, jellegzetes tulajdonságait meghatározó összetevőit, és nem eredményezheti olyan anyagok képződését, amelyek az emberi egészségre veszélyt jelenthetnek.

(7) A természetes ásványvízhez csak szén-dioxid hozzáadása engedélyezett a következő módszerekkel:

a) a kezelés során esetleg eltávozott szén-dioxidnak legfeljebb a kinyerés helyén mért szintig történő pótlása ugyanazon vízáadó rétegből származó szén-dioxid felhasználásával,

b) a vízáadó rétegből származó szén-dioxid felhasználásával úgy, hogy az esetleges szűrés és palackozás után a szén-dioxid tartalom több mint a vízkivételi helyen volt,

c) nem a vízáadó rétegből származó szén-dioxid felhasználásával.

(8) Tilos bármilyen fertőtlenítési kezelés alkalmazása, vagy bakteriosztatikus anyagok hozzáadása, illetve bármely olyan kezelési eljárás, amely várhatóan megváltoztathatja a természetes ásványvíz életképes mikrobáinak telepszámát.

(9) A természetes ásványvizek és forrásvizek üdítőitalok készítéséhez is felhasználhatóak.

5. § (1) A vízkivételi helynél a természetes ásványvíz visszanyerhető összes telepszámát csak az eredeti mikroflóra tagjai okozhatják, ezért a vízkivételi helyet megfelelően védeni kell mindenféle szennyeződéssel szemben. Az összes telepszámot a 3. számú melléklet II. fejezetének 3.3. pontjában megadott körülmények között kell meghatározni.

(2) A palackozást követően az összes telepszám nem lehet több mint 100/milliliter 20-22 °C-on, 72 órán belül, agar-agar vagy agar-zselatin keverék táptalajon vizsgálva, és 20/milliliter 37 °C-on, 24 órán belül, agar-agar táptalajon vizsgálva. Az összes telepszámot a palackozást követő 12 órán belül kell mérni, és a tárolási idő alatt a vizet 4 °C ± 1 °C-on kell tartani.

(3) A vízkivételi helynél az összes telepszám nem haladhatja meg a 20/milliliter értéket 20-22 °C-on, 72 órán belül vizsgálva, illetve az 5/milliliter értéket 37 °C-on, 24 órán belül vizsgálva. Ezek az értékek irányszámok, nem legnagyobb megengedett koncentrációk.

(4) A vízkivételi helynél és a forgalomba hozatal során a természetes ásványvíz nem tartalmazhat

a) parazitákat és kórokozó mikroorganizmusokat,

b) Escherichia coli-t és egyéb coliformokat, valamint Enterococcus-t egyik vizsgált 250 ml-es mintában sem,

c) Spórás szulfít-redukáló anaerobokat egyik vizsgált 50 ml-es mintában sem (beleértve a *Clostridium perfringens* fajt is),

d) *Pseudomonas aeruginosa*-t egyik vizsgált 250 ml-es mintában sem.

(5) Az (1)-(4) bekezdésekben foglaltak és a 6. §-ban meghatározott kinyerési követelményekre is figyelemmel a forgalmazás során

a) a természetes ásványvíz összes visszanyerhető telepszáma csak annyi lehet, mint ami a vízkivételi helynél meglévő baktériumtartalom normál növekedéséből következik,

b) a természetes ásványvíznek nem lehet az ásványvíz jellegétől eltérő érzékszervi hibája.

6. § (1) Természetes ásványvizet csak a vízkivételi hely környezetében szabad palackozni. A vízkivételi helynek és a palackozó helynek egybefüggő zárt rendszert kell alkotnia.

(2) A víz kinyerésére szolgáló berendezést úgy kell beépíteni, hogy elkerülhető legyen a víz bármiféle szennyeződésének a lehetősége, és megőrizhető legyenek a víznek tulajdonított azon tulajdonságok és jellegzetességek, melyekkel a víz a vízkivételi helynél rendelkezik. Ennek érdekében

a) a vízkivételi helyet védeni kell a szennyeződéstől, illetve annak veszélyétől,

b) a kitermeléshez szükséges berendezéseket, csöveket és tárolókat a víznek megfelelő anyagból és úgy kell elkészíteni, illetve beépíteni, hogy elkerülhető legyen a víz bármiféle kémiai, fiziko-kémiai vagy mikrobiológiai jellemzőinek a megváltozása,

c) a kitermelés körülményeinek, különös tekintettel a mosó és palackozó üzemre, meg kell felelnie a higiéniai követelményeknek; elsősorban a tárolóedényeket kell oly módon kezelni és legyártani, hogy elkerülhető legyenek a természetes ásványvíz mikrobiológiai és kémiai jellemzőit befolyásoló kedvezőtlen hatások,

d) tilos a természetes ásványvíz szállítása a végső fogyasztónak történő forgalmazásra engedélyezett palackokon kívül más edényekben.

(3) Ha a kitermelés során kiderül, hogy a természetes ásványvíz szennyezett, és már nem rendelkezik az előírt mikrobiológiai jellemzőkkel, akkor a víz palackozását haladéktalanul fel kell függeszteni mindaddig, amíg meg nem szüntetik a szennyezés okát, és a víz ismét meg nem felel az előírásoknak.

(4) Az élelmiszer-ellenőrző hatóságoknak rendszeresen ellenőrizniük kell, hogy

a) a természetes ásványvíz - az engedélyezett kezelés után - kémiai és mikrobiológiai jellemzői alapján megfelel az 1. számú mellékletben és az 5. §-ban foglalt követelményeknek,

b) a víz kinyerése során betartják-e a (2)-(3) bekezdés előírásait.

(5) A természetes ásványvizet csomagolásához használt palackokat úgy kell lezárni, hogy megakadályozzák a víz esetleges hamisítását vagy szennyeződését.

7. § (1) A forgalomba hozatal során a „természetes ásványvíz” megnevezést kell használni.

(2) Szén-dioxid hozzáadását jelölésként fel kell tüntetni a következők szerint:

a) „természetes szénsavat tartalmazó természetes ásványvíz” megnevezés használata a 4. § (7) bekezdés a) pontjában foglalt kezelési módszer esetén,

b) „természetes ásványvíz a forrásból származó szén-dioxiddal dúsítva” megnevezés használata a 4. § (7) bekezdés b) pontjában foglalt kezelési módszer esetén,

c) „szén-dioxiddal dúsított természetes ásványvíz” megnevezés használata a 4. § (7) bekezdés c) pontjában foglalt kezelési módszer esetén.

(3) A szén-dioxidot természetes módon, külön hozzáadás nélkül tartalmazó ásványvíz esetén a (2) bekezdés a) pontja szerinti megnevezést kell használni.

(4) A 4. § (1) bekezdésének d) pontja szerinti eljárással kezelt természetes ásványvizek megnevezésének tartalmaznia kell a következő megfelelő kiegészítéseket is: „teljesen szénsav-mentesített” vagy „részben szénsav-mentesített”.

(5) Palackozott természetes ásványvíz esetén jelölésként az élelmiszerekre vonatkozó általános előírásokon túl alkalmazni kell a következő kötelező információkat is:

a) a víz összes oldott ásványianyag-tartalma, valamint a jellemző összetevők mennyisége,

b) a víznyerő hely és a forrás/kút neve,

c) a 4. § (1) bekezdésének a)-c) pontja szerinti kezelési eljárásról szóló információt a következők szerint:

- „vastalanítva”;

- „ózzonnal dúsított levegőt alkalmazó, engedélyezett oxidációs eljárással kezelt”,

- „engedélyezett (az eljárás megnevezése) eljárással kezelt”.

(6) Az 1,5 mg/l értéket meghaladó fluorid-koncentrációjú természetes ásványvizeknél jelölésként az „1,5 mg/l értéknél több fluoridot tartalmaz: csecsemők és 7 évesnél fiatalabb gyermekek általi rendszeres fogyasztásra nem alkalmas” feliratnak kell szerepelnie.

(7) A (6) bekezdésben előírt jelölést jól olvasható betűkkel, a termék kereskedelmi nevének közvetlen közelében kell feltüntetni.

(8) Az 1,5 mg/l értéket meghaladó fluorid-koncentrációjú természetes ásványvizeknél jelölésként a tényleges fluorid-tartalmat is fel kell tüntetni.

(9) A természetes ásványvíz kereskedelmi elnevezésében feltüntethető a víznyerő hely földrajzi neve, feltéve, hogy a forrás, illetve kút, amelyből a természetes ásványvizet kitermelik, az elnevezésben jelzett helyen van, és nem félrevezető a forrás, illetve kút helyét illetően.

(10) Tilos az ugyanazon forrásból származó természetes ásványvizet egynél több kereskedelmi név alatt forgalomba hozni.

(11) Ha a természetes ásványvíz forgalomba hozatalára szolgáló palackok jelölése vagy feliratai olyan kereskedelmi elnevezést tartalmaznak, amely nem egyezik meg a forrás, illetve kút vagy a kitermelés

helyének a nevével, akkor ezen hely vagy a forrás, illetve kút nevét a kereskedelmi elnevezés betűinél legalább másfélszer magasabb és szélesebb betűkkel kell feltüntetni.

(12) A (11) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni a természetes ásványvizekkel kapcsolatos reklámban használt kereskedelmi elnevezés esetében is.

8. § (1) Tilos jelölésként, illetve a reklámokban olyan megnevezések, védjegyek, kereskedelmi nevek, márkanevek, illusztrációk, illetve egyéb emblémák vagy más jelölések használata, amelyek a természetes ásványvíz esetében olyan jellegzetes tulajdonságot sugallnak, amellyel a víz nem rendelkezik, különös tekintettel a víz eredetére, a kitermelési engedély megadásának a dátumára, az elemzések eredményére, vagy bármely más hasonló, az eredetiséget garantáló utalásokra.

(2) Tilos minden olyan állítás, amely a természetes ásványvíznek az emberi megbetegedésekkel kapcsolatosan preventív, kezelési jellegű vagy gyógyító tulajdonságokat tulajdonít.

(3) Az 5. számú mellékletben felsorolt állításokat akkor lehet feltüntetni, ha a természetes ásványvíz megfelel az ott meghatározott követelményeknek.

(4) Megengedett az „elősegíti az emésztést”, „segítheti a máj- és epefunkciókat”, vagy a hasonló állítások használata. Egyéb állítások is használhatóak, feltéve, hogy azok nem ellentétesek a (2) bekezdésben foglalt rendelkezésekkel és a 3. számú melléklet II. fejezetének 4. pontja szerint bizonyítottak.

9. § (1) Az élelmiszer-ellenőrző hatóság a valamely tagállamban jogszerűen forgalmazható természetes ásványvíz forgalmazását Magyarországon átmenetileg korlátozhatja vagy felfüggesztheti, ha a természetes ásványvíz nem felel meg e rendelet előírásainak vagy veszélyezteti az emberi egészséget. Erről az élelmiszer-ellenőrző hatóság haladéktalanul tájékoztatja a minisztériumot, amely értesíti a Bizottságot és a többi tagállamot a döntés indokainak megadásával.

(2) Az 1. számú mellékletben felsorolt összetevőket meghatározó hivatalos vizsgálati módszereknek meg kell felelniük a 6. számú mellékletben meghatározott követelményeknek.

Forrásvíz

10. § A forrásvíznek meg kell felelnie

- a) a 6. § (1)-(3) bekezdésében foglalt palackozási előírásoknak,
- b) az 5. §-ban foglalt mikrobiológiai követelményeknek,
- c) a 7. § (5) bekezdésének b) és c) pontjaiban, (9)-(12) bekezdéseiben foglalt követelményeknek,
- d) a 4. § kezelési eljárásra vonatkozó előírásainak,
- e) az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet előírásainak.

Ivóvíz

11. § (1) Ivóvízként kizárólag az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet előírásainak megfelelő víz palackozható.

(2)

(3) Palackozott ivóvíz esetén jelölésként

a) fel kell tüntetni az „ivóvíz” vagy „szikvíz” megnevezést,

b)

(4) Tilos jelölésként, illetve a reklámokban olyan megnevezések, védjegyek, kereskedelmi nevek, márkanamevek, illusztrációk, egyéb emblémák vagy más jelölések használata, amelyek alapján az ivóvíz a természetes ásványvízzel vagy a forrásvízzel összetéveszthető, különös tekintettel az „ásványvíz” vagy „forrásvíz” megnevezésre.

Dúsított, ízesített, vagy dúsított és ízesített víz

12. § (1) A dúsított, ízesített, vagy dúsított és ízesített víz készítéséhez alapanyagként felhasznált természetes ásványvizet, forrásvizet, illetve ivóvizet csak az adott vízre vonatkozó kezelési eljárásokkal szabad kezelni.

(2) A dúsított, ízesített, vagy dúsított és ízesített víz minőségére és mikrobiológiai állapotára az alapanyagként felhasznált vízre vonatkozó előírások érvényesek.

(3) A dúsított, ízesített, vagy dúsított és ízesített víz jelölésének tartalmaznia kell:

a) az alapanyagként felhasznált víznek megfelelően a „természetes ásványvíz/forrásvíz/ivóvíz alapú ital” megnevezést,

b) a dúsító-, illetve ízesítőanyagot, valamint a dúsításra, illetve ízesítésre való utalást,

c) a szén-dioxid-tartalomra való utalást, valamint

d) a természetes ásványvíz felhasználásával készült dúsított, ízesített, vagy dúsított és ízesített víz esetén a 7. § (5)-(8) bekezdésében, a forrásvíz felhasználásával készült dúsított, ízesített, vagy dúsított és ízesített víz esetén a 7. § (5) bekezdésének b) és c) pontjában foglaltakat.

(4) Tilos jelölésként, illetve a reklámokban olyan megnevezések, védjegyek, kereskedelmi nevek, márkanamevek, illusztrációk, egyéb emblémák vagy más jelölések használata, amelyek alapján a dúsított, ízesített, vagy dúsított és ízesített víz összetéveszthető a természetes ásványvízzel vagy a forrásvízzel.

Ízesített víz

13. §

Záró rendelkezések

14. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg a természetes ásványvíz, a forrásvíz, az ivóvíz és az ásványi anyaggal dúsított ivóvíz palackozásáról és forgalmazásáról szóló 97/1999. (XI. 18.) FVM-EüM-GM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) hatályát veszti.

(2) Az R. határérték előírásainak megfelelő természetes ásványvizek 2005. december 31-ig, a flourid és a nikkell határértékei esetén pedig 2007. december 31-ig palackozhatóak és forgalmazhatóak.

(3) Az e rendelet hatálybalépése előtt legyártott, az R. előírásainak megfelelő csomagolóanyagok 2005. december 31-ig használhatók fel. A rendelet hatálybalépését megelőzően csomagolt és jelöléssel ellátott termékek minőségmegőrzési idejük lejártáig forgalomban tarthatók.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

15. § Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 80/777/EGK irányelve (1980. július 15.) a természetes ásványvizek kinyerésére és forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről,

b) az Európai Parlament és a Tanács 96/70/EK irányelve (1996. október 28.) a tagállamok természetes ásványvizek kinyerésére és forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 80/777/EGK tanácsi irányelv módosításáról,

c) a Bizottság 2003/40/EK irányelve (2003. május 16.) a természetes ásványvizek jegyzékének, koncentrációs határértékeinek és címkézési követelményeinek, valamint a természetes ásványvizek és forrásvizek ózonnal dúsított levegővel való kezelésére vonatkozó feltételeknek a megállapításáról.

I. számú melléklet a 65/2004. (IV. 27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelethez

A természetes ásványvizekben természetesen előforduló összetevők, valamint az azokra vonatkozó maximálisan megengedett határértékek

Összetevő	Határérték (mg/l)
Antimon	0,0050
Arzén	0,010 (összes)
Bárium	1,0
Bór	
Kadmium	0,003
Króm	0,050
Réz	1,0
Cián	0,070
Fluorid	5,0
Ólom	0,010
Mangán	0,50
Higany	0,0010
Nikkel	0,020
Nitrát	50
Nitrit	0,1
Szelén	0,010

2. számú melléklet a 65/2004. (IV. 27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelethez

A természetes ásványvíz jellemző tulajdonságainak megállapítása

1. A víznek azokat a tulajdonságait, amelyek kedvező hatást gyakorolnak az egészségre,

a)

1. geológiai és hidrogeológiai,
2. fizikai, kémiai és fiziko-kémiai,
3. mikrobiológiai,
4. szükség esetén farmakológiai, fiziológiai és klinikai szempontok alapján;

b) a 3. számú melléklet II. részében felsorolt kritériumok szerint;

c) a hatáskörrel rendelkező hatóságok által jóváhagyott tudományos módszerekkel kell megállapítani.

Az a) pont 4. alpontjában meghatározott vizsgálatokat nem kötelező elvégezni abban az esetben, ha a víz rendelkezik olyan tulajdonságokkal, amelyek alapján természetes ásványvízként ismerték el e rendelet hatálybalépése előtt. Különösen vonatkozik ez arra az esetre, amikor a kérdéses víz - mind a vízkivételi helyen, mind pedig a palackozást követően - kilogrammonként legalább 1000 mg összes oldott szilárdanyagot vagy legalább 250 mg szabad szén-dioxidot tartalmaz.

2. A természetes ásványvíz összetételének, hőmérsékletének és egyéb lényeges jellemzőinek a természetes ingadozás határain belül állandónak kell lenniük, és azokra nem lehetnek befolyással az áramlási sebesség esetleges változásai.

A természetes ásványvíznek az 5. § (1) bekezdése szerinti, nem kórokozó élő telepszáma azt az elfogadható határok között állandó összes telepszámot jelenti, amelyet a vízkivételi helynél és bármiféle kezelést megelőzően vizsgáltak, és amelynek a víz elismerése során meghatározott minőségét és mennyiségét rendszeresen ellenőrzik.

3. számú melléklet a 65/2004. (IV. 27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelethez

I. A természetes ásványvíz elismerési kérelméhez benyújtandó dokumentumok

1. A minősítendő vizet adó víznyerőhely fenntartójának kérelme az elismert természetes ásványvíz megnevezés engedélyezésére.

2. A minősítendő víz törzsadatlapjának kitöltött példánya.

3. A védőterületi határozat másolata és általános helyszínrajz (M=1:1000), amely feltünteti a minősítendő vizet adó víznyerőhelyet (kutat, forrást); a védőövezetek határait, a külső védőövezeti határon belül található egyéb kútkataszteri számmal jelölt víztermelő objektumokat és más létesítményeket (építményeket, szennyvízcsatorna nyomvonalát, szennyvíztisztító berendezést stb.).

4. A kútfej műszaki rajza (M=1:50).

5. A minősítendő vizet adó víznyerőhely vízjogi üzemeltetési engedélyének másolata.

6. A víznyerőhely vízföldtani (hidrogeológiai) naplója.

7. Ásványvíz vizsgálatára akkreditált laboratórium helyszíni és laboratóriumi vizsgálatának eredménye, amely a kérelem benyújtásától számított egy éven belül, a kút üzemszerű állapotában történt mintavétel alapján készült.

8. Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat területileg illetékes megyei intézetének szakvéleménye a víznyerőhely állapotának közegészségügyi elbírálásáról, és a víz palackozási célú felhasználhatóságának közegészségügyi feltételeiről.

II. Az elismeréshez szükséges adatok

1. A geológiai és hidrológiai körülményekre vonatkozó követelmények

A következő adatokat kell megadni:

1.1. A vízkivételi terület pontos helye a tengerszint feletti magasság jelölésével, egy legfeljebb 1:1000 léptékű térképen,

1.2. részletes geológiai leírás a földtani formációk eredetéről és jellegéről,

1.3. a hidrogeológiai szelvény rétegsora,

1.4. a vízgyűjtőn működő tevékenységek leírása,

1.5. a víznyerő hely (vízbázis) védelmi rendszerének részletes leírása a területhatárok megadásával.

2. A fizikai, kémiai és fiziko-kémiai tulajdonságok megállapításához szükséges mérési adatokra vonatkozó követelmények

Ezeknek az adatoknak tartalmazniuk kell:

- 2.1. a hasznosításra igénybe vett felszín alatti vízkészlet hidrogeológiai, áramlási viszonyait,
- 2.2. a víz hőmérsékletét a vízkivételi helynél, valamint a környezeti hőmérsékletet,
- 2.3. a földtani formációk és a termelt vízben található ásványi anyagok közötti kapcsolat leírását,
- 2.4. a víz szárazanyag-tartalmát 180 °C és 260 °C-on,
- 2.5. az elektromos vezetőképességet vagy fajlagos elektromos ellenállást, a mérési hőmérséklet meghatározásával,
- 2.6. a hidrogén-ion koncentrációt (pH),
- 2.7. az anionokat és kationokat,
- 2.8. a nem-ionizált elemeket,
- 2.9. a nyomelemeket,
- 2.10. a radioaktív tulajdonságokat a vízkivételi helynél,
- 2.11. ahol lehetséges, a víz alkotóelemeinek relatív izotóp szintjét [oxigén (^{16}O - ^{18}O) és hidrogén (prócium, deutérium, trícium)],
- 2.12. a víz bizonyos alkotóelemeinek toxicitását, figyelembe véve a megengedett határértékeket.

3. A vízkivételi helynél végzett mikrobiológiai elemzésekre vonatkozó követelmények

Ezeknek az elemzéseknek tartalmazniuk kell:

- 3.1. annak igazolását, hogy a víz nem tartalmaz parazitákat és kórokozó mikroorganizmusokat,
- 3.2. a fekális szennyezettségre utaló életképes telepszám minőségi meghatározását:
 - a) *Escherichia coli* és egyéb coliformok hiánya 250 ml-ben, 37 °C és 44.5 °C-on,
 - b) *Enterococcus* hiánya 250 ml-ben,
 - c) spórás szulfít-redukáló anaerobok hiánya 50 ml-ben (beleértve a *Clostridium perfringens* fajt is),
 - d) *Pseudomonas aeruginosa* hiánya 250 ml-ben,
- 3.3. az életképes összes telepszám/ml víz meghatározását:
 1. 20-22 °C-on, 72 órán belül agar-agar vagy agar-zselatin keverék táptalajon vizsgálva,
 2. 37 °C-on, 24 órán belül, agar-agar táptalajon vizsgálva.

4. A klinikai és farmakológiai vizsgálatokra vonatkozó követelmények

4.1. A vizsgálatoknak - melyeket a tudományosan elismert módszereknek megfelelően kell elvégezni - igazodniuk kell a természetes ásványvíz sajátos tulajdonságaihoz, és annak az emberi szervezetre gyakorolt hatásaihoz, mint pl. a vizeletkiválasztás, gyomor- és bélfunkciók, az ásványi anyagok hiányának a kompenzálása.

4.2. Jelentős számú, egymással összhangban levő és azonos eredményt hozó klinikai megfigyelés - ha ez elvégezhető - helyettesítheti a 4.1. pont alatt előírt vizsgálatokat. A klinikai vizsgálatok - amennyiben ezek elvégezhetők - szintén helyettesíthetik a 4.1. pont alatt hivatkozott vizsgálatokat, feltéve, hogy a jelentős számú megfigyelés összhangban van és megegyezik, és általuk ugyanazon eredmények érhetőek el.

4. számú melléklet a 65/2004. (IV. 27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelethez

A természetes ásványvizek és a forrásvizek ózonnal dúsított levegőt alkalmazó kezelése során keletkező maradékanyagokra vonatkozó határértékek

Kezelési maradékanyag	Felső határérték (µg/l)
Oldott ózon	50
Bromát	3
Bromoform	1

5. számú melléklet a 65/2004. (IV. 27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelethez

A természetes ásványvízre vonatkozó állítások és feltételeik

Állítás:	Feltétel:
Csekély ásványianyag-tartalmú	Ásványianyag-tartalom, szárazanyag-tartalom alapján számítva, kevesebb, mint 500 mg/l
Nagyon csekély ásványianyag-tartalmú	Ásványianyag-tartalom, szárazanyag-tartalom alapján számítva, kevesebb, mint 50 mg/l
Ásványi anyagban gazdag	Ásványianyag-tartalom, szárazanyag-tartalom alapján számítva, több, mint 1500 mg/l
Hidrogén-karbonát tartalmú	Hidrogén-karbonát-tartalom több, mint 600 mg/l
Szulfát-tartalmú	Szulfáttartalom több, mint 200 mg/l
Klorid-tartalmú	Kloridtartalom több, mint 200 mg/l
Kalcium-tartalmú	Kalciumtartalom több, mint 150 mg/l
Magnézium-tartalmú	Magnéziumtartalom több, mint 50 mg/l
Fluorid-tartalmú	Fluoridtartalom több, mint 1 mg/l
Vastartalmú	Kétértékű vastartalom több, mint 1 mg/l
Savas	Szabad szén-dioxid-tartalom több, mint 250 mg/l
Nátrium-tartalmú	Nátriumtartalom több, mint 200 mg/l
Alkalmas nátrium-szegény diétához	Nátriumtartalom kevesebb, mint 20 mg/l

65/2004. (IV.27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet a természetes ásványvíz, a forrásvíz, az ásványi anyaggal dúsított ivóvíz és az ízesített víz palackozásának és forgalomba hozatalának szabályairól

6. számú melléklet a 65/2004. (IV. 27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelethez

Az 1. számú mellékletben szereplő összetevők vizsgálatára alkalmazott módszerek teljesítményjellemezői⁽¹⁾

Alkotóelem	Parametrikus érték pontossága %-ban ⁽²⁾	Parametrikus érték precizitása ⁽³⁾	Kimutatási határ a parametrikus érték %-ában ⁽⁴⁾
Antimon	25	25	25
Arzén	10	10	10
Bárium	25	25	25
Bór			lásd 1. számú melléklet
Kadmium	10	10	10
Króm	10	10	10
Réz	10	10	10
Cián	10	10	10 ⁽⁵⁾
Fluorid	10	10	10
Ólom	10	10	10
Mangán	10	10	10
Higany	20	10	20
Nikkel	10	10	10
Nitrát	10	10	10
Nitrit	10	10	10
Szelén	10	10	10

(1) Az 1. számú mellékletben felsorolt összetevők koncentrációjának a mérésére szolgáló analitikai módszereknek alkalmasnak kell lenniük arra, hogy legalább a megadott specifikus pontossággal, precizitással, kimutatási határral mérjék a parametrikus értékkel megegyező koncentrációkat. Az alkalmazott analitikai módszer érzékenységétől függetlenül az eredményeket legalább ugyanolyan tizedes pontossággal kell megadni, mint az 1. számú mellékletben szereplő értékek.

(2) A pontosság szisztematikus hiba, a nagyszámú ismételt mérések átlagértéke és a pontos érték közötti különbség.

(3) A precízió véletlenszerű vagy statisztikus hiba, és általában egy minta eredményeinek (egy tételen belül és a tételek között) az átlagtól való standard eltérését fejezik ki. A megengedett precízió, kétszeres relatív standard eltéréssel egyenlő.

(4) Kimutatási határ:

- háromszor a relatív standard eltérés egy „tétel” - a paraméter alacsony koncentrációját tartalmazó - természetes mintán belül, vagy

- ötször a relatív standard eltérés egy „tétel” eredeti mintán belül.

(5) A módszernek lehetővé kell tennie az összes cián meghatározását, annak minden formájában.